

NOVICE

LETO III. - št. 38

V KOČEVJU, DNE 20. SEPTEBRA 1958

Cena 10 din

Težkih dni NOB ne smemo pozabiti

Prebivalci občine Lašče slavijo 19. septembra občinski praznik v spomin na veliko zmago NOV nad belogardisti v Turjaku 19. septembra 1945. leta. Praznovanje se bo začelo že 18. septembra, glavna proslava pa bo v nedeljo, 21. septembra, v znanem partizanskem kraju — na Robu. Naprosili smo sekretarja občinskega komiteja ZK, Slavca Purkarta in predsednika ObLO, Alojza Pečnika, za izjavo o pomenu tega praznika in o doseženih uspehih v občini v letih po osvoboditvi.

Slavko Purkart, sekretar Obč. komiteja ZK Lašče:

V naši občini že nekaj let praznujemo 19. september v spomin slavne zmage partizanske vojske nad belogardistično trdnjavo v Turjaku. Ker v Turjaku še ni urejeno grobišče, smo praznovanje prenesli za letos na Rob. Ta kraj je med NOV veliko

prispeval in žrtvoval za osvoboditev. Zaradi izrazito kmečkega značaja naše občine smo prenesli glavno praznikovo praznikovo z 19. na 21. september.

Pomen praznovanja je predvsem v tem, da se oživljajo tradicije osvobodilne vojne, posebno pa je važno, da naša mladina ob takih praznovanjih podoživlja in se uči o težkih straneh naše zgodovine v polpretekli dobi.

Ker je v naši občini več krajev, znanih iz NOV, bomo zato praznovali občinski praznik razen v Turjaku in Laščah, v prihodnje tudi v ostalih krajih.

Rad bi pripomnil še to: čas bi že bil, da se začne z obnovo slavnega turjaškega gradu. Turjaški grad je zaščitni kot kulturni spomenik. Škoda je, da ta spomenik preteklosti počasi propada!

Prebivalstvo naše občine, borci, aktivisti, delovne ljudi in mladino vabimo, da se 21. septembra udeležijo partizanske proslave na Robu. Rob z okoliškimi kraji — Kravača, Centi, Osredok, Neredi in drugi, so prispevali velike človeške in materialne žrtve. Rob je znan tudi po tem, ker je bila tu med vojno komanda mesta Lašče, v bližnjem Mačkovicu so bili prvi partizani itd. Ob tej priložnosti se bomo spomnili tudi naših partizanskih mamic, ki so marsikateremu partizanu dale zadnji kos kruha.

Alojz Pečnik, predsednik ObLO Lašče:

Po osvoboditvi je bila v naši občini ena najvažnejših nalog — elektrifikacija naših vasi. Razen dveh vasi — Bukovice, ki šteje dve hiši in

Finkovega (tri hiše) imajo vse ostale vasi že elektriko. Pretežni del finančnih sredstev za elektrifikacijo so prispevali občani sami. Omenil bi, da ima občina težave s plačilom računov za izgotovljena dela daljnovega in transformatorske postaje. Ti računi znašajo okrog 4.000.000 din, katere bi moral poravnati še bivši OLO Kočevje. Sedaj je vse breme plačila padlo na ObLO Lašče, ki pa nima sredstev za te namene.

V zadnjem obdobju smo začeli z obnovo vodovodov. Zgradili smo vodovode na Robu, Turjaku in Srobotniku, s pripravljanimi deli za asanacijo pa smo začeli v Dvorski vasi in Velikih Laščah, v Logarjih in Aužlahu pa bomo verjetno še leto začeli z gradnjo vodovoda. Tudi pri teh delih računamo na sodelovanje in pomoč občanov.

Nasa občina je pretežno kmetijska. Glavni pridobitveni dejavnosti sta les, oz. predelava lesa (tu je znana domača obrt) in živinoreja. Tudi za naprej bomo posevali vso skrb dvigu naše živinoreje in kmetijstvu, ker pri nas ni pogojev za industrijo. V kmetijstvu bomo pospeševali setev italijanske pšenice, katere bo letos zasajene okrog 60 ha. Kmetje so zelo zainteresirani za to vrsto pšenice, ki daje lep pridelek.

Na kraju naj še pripomnim, da je bil na Robu zgrajen sodoben obrat za pridobivanje eteričnega olja, v bivši žagi na Robu pa nameravamo urediti lesno predelovalni obrat. V bližnji bodočnosti nameravamo zgraditi v Laščah mlekarino.

Vsem občanom za občinski praznik lepe čestitke in na svidenje na Robu!

V Kočevju so zborovali logarji

V soboto, 13. septembra, je bil v Kočevju ustanovni občni zbor Društva logarjev LRS — sekcija za Kočevje. Zboru je prisostvovalo 65 logarjev in gostje. Prišli so iz vseh naših petih občin. V imenu iniciativnega odbora je začel zbor Mirko Zagar, nato pa je Franc Kordiš govoril o pomenu in vlogi novega društva, v katerega naj bi se včlanili vsi logarji. Nadalje je govoril o sodelovanju novega društva z Društvom inženirjev in tehnikov. Tov. Kordiš je med drugim tudi poudaril, da danes ni logar več gozdni čuvaj, temveč človek z znanjem in veliko odgovornostjo do dela.

Nato so bili udeleženci seznanjeni s pravili in programom društva ter nalogami, ki jih imajo v okviru sekcije društva. Program govori med drugim o skrbi društva za vzgojo logarjev, strokovnem izobraževanju itd.

Predsednik republiškega odbora društva logarjev tov. Lindič je uvodoma pojasnil čemu in zakaj je bilo potrebno ustanoviti društvo. V Sloveniji je okrog 1000 logarjev. Logarji niso imeli stanovskega društva, ki bi se zavzel za njihove pravice. Tu mislimo na krivico glede priznanja kvalifikacije logarjev. Pokojnine logarjev so nižje kot znašajo pokojnine gozdnih delavcev, ki so delali pod nadzorstvom logarjev. Sedanje pokojnine logarjev znašajo od 4.500 do 7.500 dinarjev mesečno. Gozdnim delavcem se prizna pravica kvalificiranega delavca, logarjem pa nekvalificiranega. Te stvari bo treba čimprej urediti, saj je nelogično, da se smatra logar za opravljenim izpitom za nekvalificiranega, pomožnega uslužbenca. Predlagano je bilo, da se uvedejo za logarje novi nazivi in sicer: logar-pripravnik, logar in gozdni nadzornik.

Tov. Lindič je govoril tudi o nalogah, pomenu in dolžnosti društva do svojih članov. Povedal je, da je bilo doslej že 6 občinskih zborov sekcij v Sloveniji, ki so povsod lepo uspeli. Dejal je tudi, da je bilo za sedež republiškega odbora društva izbrano Kočevje.

V razpravi so sodelovali in zasedli društvo veliko uspehov tov. Zagar, ing. Kuder, v imenu množičnih organizacij pa tov. Pirnat.

Nato so razpravljali o delu sekcij. Kočevska sekcija je razdeljena na pet podsekcij in sicer dve v kočevski občini, po ena pa v Ribnici, Loškem potoku in Laščah. Sprejeli so

tudi program dela sekcij. Med drugim bodo organizirali več poučnih ekskurzij itd.

Po živahni razpravi o raznih problemih, s katerimi se logarji dnevno srečujejo pri svojem delu, vprašanju odnosov med logarji v državnem in privatnem sektorju, so izvolili 11 članski upravni in 3 članski nadzorni odbor ter sprejeli nekaj častnih članov društva. Logarskemu društvu želimo veliko uspehov pri delu.

-em-

Spomini Jožeta Ogrinca na leto 1942

V dneh pred praznikom občine Lašče smo obiskali Rob. Med ljudmi smo opazili veselo zadovoljstvo, da bo letos glavna proslava praznika na Robu. Za to priložnost bodo Rob lepo okrasili.

Ko smo se mudili v Robu smo se ogledali tudi pri Jožetu Ogrincu, ki je bil leta 1942 član terenskega odbora. Jože nam je pripovedoval, ka-

SVOBODE NAJ POŽIVE DELO

V občini Ribnica imajo več delavsko prosvetnih društev Svobode. Ta društva naj bi pokazala več elana pri delu. Bliža se nova sezona 1958-59 in prebivalci teh krajev bi radi večkrat videli igralce na odru, predvsem pa naj to velja za Ribnico.

Iztok

SADNA LETINA

V Loškem potoku in vaseh na predelu Drage je sadje tudi letos bolj slabo obrodilo. Vzroke zato moramo iskati v lanskim pozebi in neugodnem vremenu letos pomladi.

SADJARSTVO

V Strugah se ne bavijo s sadjarstvom, ker nimajo za to pogojev. Možnost sadjarstva imata samo dve vasi: Tisovec in Rapljevo, kjer nameravajo uvesti plantažne nasade.

Študijska knjižnica
Mirana Jarca
Novo mesto

Čas jesenske setve je že tu

„Jelka“ v Podpreski se želi razrasti

Ko smo se pred dnevi mudili v Podpreski, smo se ogledali v podjetju »Jelka«. Pogovor je stekel o delu in življenju, težavah in načrtih tega kolektiva. »Jelka« zaposluje danes že nad 40 ljudi in če to primerjamo z njenim rojstvom, ki je bilo 1955. leta, vidimo kar lep napredek.

Takorekož iz nič so zrasti poleg žage mizarjski, galanterijski in drugi obrati. V mizarjskem obratu imajo ročni in strojni oddelek. V ročnem izdelujejo stavbeno pohištvo, okna, vrata ter sobno in kuhinjsko pohištvo, v strojnem oddelku pa lažjijski pod, ležalne stole, zaboje za izvoz, pralnice, perilnice s ploščevno itd. V galanterijskem obratu pa večše roke izdelujejo šatulje za jedilni pribor, oblačilnike in drugo. V kolarskem obratu izdelujejo športne sanke in smuči, kovaški obrat pa je namenjen za uslužnost na dela in razna popravila, ki so potrebna pri obratovanju v podjetju.

Novi obrati so bili zgrajeni na hitro, vendar ne toliko sodobno, da bi ustrezali današnjim predpisom in prilikam delovnega človeka. Sanitarna inšpekcija je ugotovila, da sedanji delovni prostori ne odgovarjajo sanitarnim predpisom, to pa je skoraj toliko kot bi rekli: »prenehajte z delom v teh prostorih!«

Ko smo razpravljali o teh stvareh, so nam odgovorni ljudje v podjetju povedali, da ima kolektiv že dolgo časa željo, da bi zgradil nove, prostornejše, svetle in zdrave prostore. Načrt za novo zgradbo imajo že

pripravljen. Za 40 m dolgo in 12 m široko zgradbo bi porabili okrog 12 milijonov din. Želje in potrebe so eno, finančni problemi pa druga stvar, ki ne morejo priti skupaj. Ker podjetje samo ne more preskrbeti tolikšnih sredstev, nujno potrebuje investicijski kredit. Ta bi se kmalu bogato obrestoval; tu so ljudje, ki so se že dobro pričuli

svojemu delu, tu so stroji in tu, če hočete pasivni kraj, v katerem predstavlja to podjetje edino industrijo.

V novih prostorih bi dobili mesto mizarstvo, galanterija, zabojarina, kočarstva, prostor bi dobila lakirnica in montažni oddelek, ki ju sedaj še nimajo, v starih prostorih pa bi bilo skladišče gotovih izdelkov.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PO SVETU

Te dni je začela v New Yorku delom Generalna skupščina OZN. To je že trinajsto redno zasedanje. Med delegati sta dva predsednika vlad, 42 zunanjih ministrov, med njimi tudi jugoslovanski državni sekretar Koča Popović, ter ministri raznih resorov iz petih drugih dežel. Generalna skupščina bo razpravljala o razorožitvi, krizi na Bližnjem vzhodu in problemih Daljnega vzhoda, pri čemer si bo prizadevala, da bi dosegla mirno poravnavo vsaj v sporu zaradi kitajskih obalnih otokov.

V Varšavi sta se sestala veleposlanika ZDA in Ljudske republike Kitajske. Odposlanca washingtonske in pekinške vlade sta se sestala, da bi proučila nevarni položaj v Tajvanski ožini in poskušala najti osnovo za kompromisno rešitev tega vprašanja. Ob začetku kitajsko-ameriških pogajanj izražajo v Varšavi

precejšnje upe na uspeh, čeprav ne pozabljajo na sedanja nesoglasja, niti na morebitno zavlačevalno taktiko z ene ali druge strani.

V vrsti atentatov Alžircev v Franciji, ki so prizadejali Franciji ogromno škodo, se je priključil še atentat na bivšega guvernerja Alžirije in sedanjega ministra za informacije, Soustellea. Atentatorji so napadli ministra pri belem dnevu, ko se je njegov avto ustavil pred prometnim signalom na križišču pri Slavoloku zmage v Parizu. Soustelle je bil laže ranjen. Policija je ujela le enega napadalca, čeprav domnevajo, da jih je bilo najmanj osem.

V francoski socialistični stranki je prišlo zaradi nesoglasja z De Gaullovim režimom do razkola. Depuux, ki je eden izmed voditeljev socialistične stranke, je vodja nove samostojne socialistične stranke. Stranka se bo borila proti novi ustavi.

Med zahodnonemškimi kanclerjem Adenauerjem, ki je obiskal Francijo in francoskim ministrskim predsednikom De Gaullova je te dni prišlo do razgovorov. Razpravljala sta o francoski politiki v okviru zahodnega sodelovanja, o Atlantski zvezi in Evropski uniji. Sodijo, da ti razgovori ne bodo obrodili posebnih sadov.

V Zahodni Nemčiji so izstrelili prvo raketo v seriji poizkusov v zvezi z meteorološkimi raziskovanji. Raketa, dolga je tri metre, je pometala približno 4000 metrov visoko.

Predsednik italijanske republike, Gronchi, je bil na desetdnevnem obisku v Braziliji. Ta obisk kaže, da se Italija želi čim tesneje povezati z državami Latinske Amerike in postati neke vrste most med tem delom sveta in zahodno Evropo.

Na Cipru so demonstrirali otroci od šest do 12 let starosti in s tem nasprotovali učenju angleškega jezika.

ČLANI ZADRUGE

Kmetijska zadruga Draga šteje 170 članov. Skoro vsaka družina na področju zadruga ima v njej po enega člana.

V Laščah so obnovili gasilski dom

Prostovoljno gasilsko društvo v Velikih Laščah obstoja že 62 let. Gasilski dom, ki je bil zgrajen nekoliko kasneje, pa ni več ustrezal svojemu namenu. Gasilci so vso svojo opremo morali prenašati iz kraja v kraj, njihov avtomobil je bil vsi zimo v gasilskem domu, ki ga je večkrat zasul sneg, zato je včasih v odločilnem trenutku odpovedal. Motorna brizgalica, ki ni imela drugega prostora, je samevala v združenem skladišču, kjer so morali umetna gnojila dvigniti od tal, da se niso zmočila. Jasno je, da zadržniki s to »navlakom« niso bili zadovoljni! Isto je bilo z gasilskimi paradižniki in uniformami, ki jih imajo deset, a

niti predsednik društva nima nobene kontrole nad njimi.

Stvar se je obrnila na bolje, ko so prejšnji teden dobili od Občinske gasilske zveze 150.000 din. Ker pa bi morali občini plačati 40 % takse za gradbeno dela, so napravili tako, da so za dobljena sredstva nakupili material, vsa ostala dela pa bi opravili gasilci s prostovoljnimi delom.

Ljudje zelo radi pomagajo pri obnavljanju gasilskega doma, saj je v interesu skupnosti. Doslej je bilo opravljenih že nad 120 prostovoljnih ur z vprežno živino, preko 200 ur pa so prispevali gasilci. Sedaj morajo doma samo še preprekati in urediti okolico.

Naš komentar

SVOBODNI TRG

Večkrat se sprašujemo, zakaj so cene na trgu ponekod tako različne (in visoke tudi, seveda!). To dejstvo nas opozarja, da iržu mehanizem ne deluje tako, kot je bilo predvideno.

Za naše gospodarstvo je značilno, da je prav svobodni trg tisto, ki ga bomo hitrejši razvoj proizvodnih sil, večjo dejavnost kolektivov in bolj smiselno gospodarjenje. Pri tem pa se moramo zavedati, da kljub vsem tem pozitivnim lastnostim svobodnega trga ne smemo dopustiti, da se na tržiščih razpase, lahko rečem, anarhija! Da bo delovanje svobodnega trga res šlo v pravi smeri, so ustanovljeni posebni nadzorni organi.

Kakor skoro vedno, tako tudi letos opažamo pri jesenskem odkupu kmetijskih pridelkov nesorazmerno in nesmiselno dvigovanje cen. Večkrat mora potrošnik prav »masto« plačati tudi tiste prideleke, ki jih zaradi velikih količin proizvajalci ne morejo vseh spraviti v promet. Druga boleča točka našega trga je velikanska razlika v cenah med posameznimi kraji, pa čeprav gre samo za proizvode, ki se jim cene dnevno ne spreminjajo! Marsikdo bi mislil, da bo tržni mehanizem avtomatično vplival na vsklajevanje cen, različne cene v posameznih krajih pa bi morale vzpodbuditi trgovine in kupovanje blaga tam, kjer je ceneje. Le s tem bi dosegli znižanje cen, trgovci pa večji promet!

In zakaj pride do takih pojavov? Predvsem zaradi pomanjkanja konkurence med trgovinami in monopolnega položaja mnogih trgovinskih in odkupnih organizacij. Kadar je na istem trgu več prodajalcev enakega blaga, se mnogokrat razvije prav nesmiselno navijanje cen, posebno če blaga »primanjkuje«, sicer pa si ne konkurirajo, če je treba obdržati cene, ki so za tržni položaj daleč previsoke.

Prav tako so prodajne cene nekaterih industrijskih proizvodov za posamezne kraje različne. Celo isto blago iz iste tovarne ima mnogokrat nasprotujoče si cene na različnih koncih države. Samo en primer: določeno blago iz iste tovarne se prodaja v Ljubljani in Sarajevu s 5 % grosistične in malo-prodajne marže, v Skoplju pa kar s 36 % marže! Ista slika je tudi pri drugih artiklih. Večkrat se tudi zgodi, da skuša tovarna doseči večjo potrošnjo določenega blaga z znižanjem cen. To pa se ji ne posreži, ker ostanejo maloprodajne cene nespremenjene!!!

Proti takim pojavom so tržne inšpekcije skoro vedno brez moči. Mogoče bi bilo koristno postaviti meje zaslužka in marž v trgovini. Tako bi se vedelo, kdaj je dopusten zaslužek trgovine in kdaj se pojavi nezdrava špekulacija. Prva dolžnost trgovine v naši socialistični ureditvi je, da neumestno ne navija cene, ampak mora čim ceneje oskrbovati potrošnika. Postavitev maksimalnih marž posameznim artiklom ne bi nasprotovala načelom svobodnega trga, inšpekcijam in sodiščem pa bi omogočili pravilno ugotavljanje, kdaj je zaslužek prevelik ali celo kaznjivo.

Janez Rigler: O delu kočevske občine

TEDENSKI INTERVJU

V zadnji številki je bil objavljen prvi del intervjuja s predsednikom ObLO Kočevje, Janezom Riglerjem. Pojasnil je značilnosti izvajanja družbenega plana, sodolovanje podjetij z občino in komunalnih problemih. Objavljamo drugi del intervjuja.

Povejte nam, ali so možnosti za ustanovitev raznih servisnih delavnic, ki bi bile v pomoč v gospodinjstvu, predvsem pa zaposlenim ženi? Kako je z organizacijo stanovanjske skupnosti?

Večkrat smo že razpravljali o raznih uslužnostnih servisnih delavnicah, s katerimi bi izpopolnili vrzeli v naši komuni. Tu so mišljene predvsem razne drobne usluge, ki ne bi bile drage, vendar bi bile cene primerne in bi bila zagotovljena rentabilnost. Poleg teh delavnic je predvideno, da se ustanovijo različni gospodinjstvijski servisi v okviru stanovanjske skupnosti. Ti servisi bi razbremenjevali ženo pri pranju, čiščenju otrok v času službe, pri čiščenju stanovanj in podobno. Vendar je tudi to odvisno od materialnih pogojev. Tu bo v bodoče potrebno zagotoviti vsaj minimalna sredstva za ustanovitev teh obratov.

Vsi ti obrati bi lahko poslovali v okviru stanovanjske skupnosti. Drugi imajo stanovanjsko skupnost že postavljeno. Pri nas se o tem že razpravlja že več kot pol leta. To je bilo že predmet diskusije v množičnih organizacijah, zlasti v Socialistični zvezi. Postavljen je iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno, da se v jeseni zakoniti in postavi stanovanjsko skupnost. V načrtu

je, da bosta zaenkrat v občini dve stanovanjski skupnosti: ena v mestu, druga pa bi bila za področje Rudnika.

Ali ste že sprejeli perspektivni načrt razvoja gospodarstva — kateri najvažnejši komunalni objekti bodo zgrajeni v bodočih petih letih?

Perspektivni plan gospodarskega razvoja še ni bil sprejet. Posamezni sveti so že dali svoje mnenje in pripombe. Plan bo na dnevnem redu ene prihodnjih sej in končno na zboru volivcev. Predvidevamo porast celotne industrije. Najvažnejša naloga je, da se doseže izgraditev kemične tovarne, kajti s tem bi se v letu 1961 dvignil celotni proizvod nad 50 %. Predvidevamo, da se bo v tem času začelo z gradnjo bolnice,

klavnice, tržnice itd. Precej bo zgrajenih stanovanj, izdelan bo tudi urbanistični načrt razvoja mesta in okolice. Uredilo se bo vodovodno omrežje in elektrifikacija podeželja, tam kjer je predviden gospodarski obstoj vasi.

Kako ocenjujete razvoj občine v letošnjem letu?

Na splošno lahko rečem, da gre celotni razvoj v občini v pravilni smeri. Doseženi so kar zadovoljivi rezultati v gospodarstvu kakor tudi v družbenem upravljanju. Vendar bi bilo lahko še boljše, če bi se skristalizirala enotnost volje in akcije v vseh vprašanih, ki zadevajo probleme komune kot celote. Napravljena je bilo v tej smeri precej in prepričan sem, da uspehi ne bodo izostali.

Po krvavi sledi okupatorja

V bližini žage na Robu, v samotnem kraju pri Kothih, se je odigrala 23. julija 1942. leta krvava drama. Italijanski okupatorji so pobrali iz vasi Cente in Osredka 12 mož in fantov in jih na zverinski način pobili. Tega dne so ubili v bližini tega kraja tudi dva možka iz Uzmanov. V počastitev teh žrtev in vseh padlih iz občine Lašče v NOB so napisane te skromne vrstice.

»Vsi vaščani iz Centov in Osredka so bili člani Osvobodilne fronte že od leta 1941. Vaščani so zbirali hrano za partizane, ki so bili v Mačkovicu. V Centih ali Osredku so bili večkrat sestanki terenskega in rajonskega odbora. Tudi žene, članice AFŽ, so se večkrat sestajale. Ljudje so bili z dušo in srcem predani osvobodilnemu gibanju. Italijani so kmalu izvovali, kaj se dogaja v teh va-

seh. Na 21. marca 1942. leta so pridreli v Cente in Osredka in zažgali. Potem je bil nekaj časa mir.«

Pavla Purkart mlajša in Marija Purkart starejša iz Centov sta izmenoma pripovedovali o dogodkih pred 16 leti. Bil je lep dan in kmetje so hiteli k spravilom krompirja. Vasi od Lašč pa tja proti Mačkovcu so se svetile kakor umite. Povsod je utripalo življenje, kako pa je bilo takrat, ko smo pisali leto 1942, pa pri sluhnimih sivolasi 84 letni mamici, ki je v enem samem dnevu izgubila tri otroke, in prazgodaj oviseli v domovni zavojnici, kateri so Italijani iztrgali moža, 18 mesecev staremu detetu in še nerojenemu otroku očeta, gruntu pa gospodarja.

»23. julija 1942 okrog 11. ure dopoldne so prišli v našo vas Italijani. Iz Centov so pobrali in še isti dan ustrelili: 39 letnega gospodarja, Antona Purkarta ter njegova dva brata — Ludvika, ki je bil poročen v mlinu, star je bil 31 let in Alojza, starega 23 let, Stanislava Zgonca, starega 30 let, zapustil je ženo, enega otroka in enega še nerojenega, Stanislava Leniča, star je bil 23 let, zapustil je ženo in nerojenega otroka in 33 letnega Franca Cento. Iz Osredka pa so vzeli in ustrelili: Andreja Intihar in njegovega sina Andreja, ostala je sama žena, Janeza Strleta, ki je zapustil ženo in 8 otrok, Ivana Bavdka, ki je zapustil ženo in troje otrok, en otrok pa se je rodil po očetovi smrti, Franca Jakiča, ki je zapustil ženo in troje otrok in Franca Adamiča, ki je zapustil poleg žene dvoje otrok.

Italijani so vzeli ljudi od dela, lačne in nedolžne. Krivi so bili le toliko, da so bili Slovenci, člani OF in da so sovražili okupatorja. Italijani so nekje dobili listo članov Osvobodilne fronte. Kako so prišli do tega dokumenta, ni znano. Na listi so bila med imeni žena tudi imena mož K. Oražem

Kako bo letos z odkupom?

Vse kaže, da bo letos letina bogata. Pojavlja se vprašanje, kaj napraviti s presežki krompirja, sačja in drugih pridelkov. Kmetovalci so že zdaj v skrbeh, kajti še vedno se spominjajo lanskoletne prakse, ko ogromnih količin krompirja niso mogli spraviti v promet.

Gospodarske poslovne zveze in kmetijske zadrage morajo skrbeti, da bodo lahko pri pridelovalcih odkupile vse odvišne prideleke in jih po čim ugodnejših cenah posredovale na trg potrošnikom.

Ko sem se o teh stvareh pozanimal na Okrajni zadržni zvezi v Ljubljani, so mi povedali, da skuša-

jo usmeriti čim več kmetijskih presežkov na trg. Kmetijske zadrage oziroma Gospodarske poslovne zveze naj bi kontrolirale vse odvišne prideleke na njihovem območju, pri njih naj se tudi poznajo sindikati in podjetja za nabavo ozimnih svojih delavcem. Vsaka kmetijska zadruga bo tudi lahko imela v mestih svojo tržnico, kjer bo direktno prodajala svoje prideleke.

Računajo, da bo proizvodnja krompirja v našem okraju okrog 18 tisoč vagonov, odkupili pa ga bodo pet do šest tisoč vagonov. Razumljivo je, da bodo odkupovali najboljše vrste krompirja (merkur) ter ne-

katero zgodnje in industrijske vrste. Odkupna cena bo osem do devet dinarjev za kilogram, nabavna cena za ozimnice pa največ 12.

Poleg krompirja bodo odkupovali tudi vse ostale pridelke. Predviden je odkup okrog 1000 vagonov karpusnic, 700 vagonov jabolk in 100 vagonov hrušk. Seveda morajo zadrage in poslovne zveze predhodno večeti, koliko je določenih pridelkov namenjenih za prodajo, da lahko potem uravnavajo odkup po določenem redu.

Okrajna poslovna zveza bo odkupovala tudi živino in prašiče, ki bodo šli delno v izvoz, delno pa za prehrano. V ljubljanskem okraju bodo predvidoma odkupovali samo na dogonskih mestih in to okrog 3400 komadov pitane mlade živine, preko 1000 telet, 850 glav rodovniške živine, 8000 peršutnikov, 10.000 bekonov in okrog 1000 glav ostale živine. V načrtu imajo tudi odkup preko 23 milijonov litrov mleka.

Na območju kočevske Gospodarske poslovne zveze pride največ do izraza odkup krompirja in nekaj fižola. Predvideva se, da bo okrog 750 ton viška pri pridelku krompirja, Gospodarska poslovna zveza pa ga bo lahko odkupila približno 500 ton, to je 50 vagonov. Odkupna cena za franko vagon bo predvidoma od 9 do 10 din kilogram.

Fižol se pri nas zaradi manjše uporabe in ne najboljših pogojev ne sadi na večjih površinah. V načrtu imajo odkup 15 do 20 ton fižola, odkupna cena pa bo 40 do 45 din od kilograma (še ni dokončno postavljena). Seveda bodo odkupovali le najboljše vrste krompirja in fižola.

DRUGA KOŠNJA BOLJŠA

V Loškem potoku je bila druga košnja kar dobra, v primerjavi s prvo pa precej boljša. Kmetje so vložili letos veliko truda ob času košnje, da so nakosili dovolj krme. Stalež živine se ne bo zmanjšal.

»Rašica«, napredek Dobrepolske doline

Kakor je znano, ima dobrepolska občina malo ali skoraj nič industrije. Število ljudi stalno narašča, na tistem koščku zemlje pa ne morejo vsi živeti. Zato ni čudno, če smo pred kratkim lahko brali, da dobrepolska dolina izumira. Beg kmečkega prebivalstva v mesta je očiten in razumljiv. Naloga našega gospodarstva je, da poveča, ponekod tudi ustanovi industrijo. Le na ta način nam bo uspelo obdržati ljudi doma in jim z zaposlitvijo zagotoviti vsakdanji kruh.

Zvedeli smo, da bo v Dobropolju tovarna pletenin, ki bo podružnica tovarne pletenin Rašica nad Ljubljano. Urejevanje primernih prostorov je že v polnem teku. Nekaj potrebnih sredstev bodo vzeli iz investicijskega kredita. Ta sredstva, okrog milijon dvesto tisoč, bodo porabili predvsem za gradbeno dela, za nabavo strojev pa bodo mo-

rali najeti posojilo. Računajo, da bodo potrebovali pet do šest milijonov dinarjev.

Ker od začetka ne bodo imeli zadostnega strokovnega kadra, bodo dobili stare rabljene stroje iz tovarne Rašica, kasneje pa bodo nabavili nove. Gradbeno dela, in v glavnem tudi ostala, bodo končana že to jesen, tako da bodo lahko zaposlili deset ljudi. Dokončna otvoritev tovarne pa bo predvidoma ob občinskem prazniku 17. maja 1959. leta. Takrat bodo zaposlili sto ljudi, računajo pa, da se bo sčasoma obrat

razširil na dvesto delavcev.

Ta tovarna bo vsekakor pomenila velik gospodarski napredek Dobrepolske doline, saj bodo našli v njej zaposlitev ljudje, ki bi se sicer zaradi pomanjkanja kruha morali izseliti drugam. Ljudje se tudi močno zanimajo za »Rašico«, saj že sedaj sprašujejo, kdaj bodo sprejemali prijave za delavce.

Izdelovalci bodo predvsem jopice, pletene rokavice in različno otroško pleteno trikotajo. Precej izdelkov bo šlo tudi v druge države, največ v Rusijo.

Gradnja vodovoda v Laščah

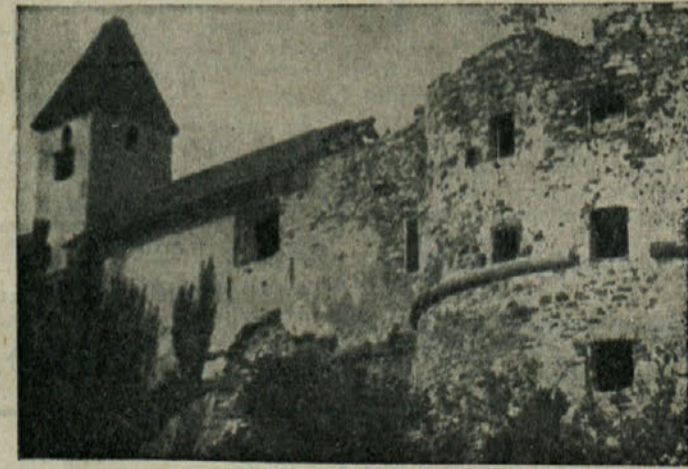
Ko sem se zadnjič mudil v Velikih Laščah, so mi povedali, da bodo po daljših pripravah končno pričeli s popravilom vodovoda. Dosedanja napeljava je tako stara, da puščajo cevi že celo po nekaterih hišah. Izvolili so pripravljalni odbor,

sredstva za nabavo novih cevi, cementa, izgradnjo novega rezervarja ter za plačilo delavcem (to je 2.700.000 din) pa bodo dobili iz nekake starega občinskega sklada, okrog milijon in pol pa upajo, da bodo nabrali prostovoljnih prispevkov. Tako nameravajo letos in drugo leto obnoviti vso napeljavo, istočasno pa bodo lahko potrošniki obnavljali napeljavo po hišah.

Razen tega bodo v vasi Logarji, kjer je samo pet ali šest kmetov, napravili vodovod. Tudi tam bo občinski ljudski odbor plačal samo strokovno delo in 360 metrov cevi, za kar je odobrenih 400 tisoč dinarjev. Vsa ostala dela bodo kmetje opravili sami, pripravili bodo tudi material za rezervar.

V Aužlahu bodo pri studencu, ki teče izpod hriba, napravili korito in napeljali okrog 70 metrov cevi. Za letošnje leto pa imajo v načrtu tudi asanacijo studenca v Dvorski vasi. Prvotno so nameravali napraviti vodovod, ker pa je voče premalo, bodo studenec samo obnovili. Za ta dela bodo porabili okrog pol milijona dinarjev.

Pri vseh teh delih bo plačala občina samo strokovno delo in material, ostalo pa bodo ljudje napravili s prostovoljnimi delom. Lahko rečemo, da je zanimanje prebivalcev veliko, potrebno je samo pričeti z delom in ...

Pred 15 leti je po hudih bojih padla belogardišna trdnjava — Turjaški grad. Grad je bil med borbami precej porušena. Na sliki — Turjaški grad od zapadne strani.

„Jelka“ v Podpreski se želi razrasti

(Nadaljevanje s 1. strani)

Najvažnejše pri vsem tem pa bi bilo, da bi delali ljudje v sobodnih prostorih, imeli sanitarne prostore, garderobo in vse, kar pritiče delovnemu človeku v urejenem delovnem prostoru. Zvedeli smo, da bi novi obrat zaposlil do 120 ljudi, s tem pa bi bil tudi v glavnem rešen problem nezaposlene delovne sile v tem predelu. Zaposlitev bi našli tudi ljudje iz sosednjega Loškega potoka. Da bi imela tudi skupnost več od povečane proizvodnje, ni potrebno poudarjati. Tudi surovinsko zaledje opravičuje, da bi načrt o novi gradnji bil res dobra investicija.

Ker nimajo lesne sušilnice, morajo les dalj časa sušiti, zaloge lesa pa bremenijo podjetje, zato imajo težave z obratnimi sredstvi. Obratni kredit znaša vsega 4.500.000 din, lastni sklad pa znaša 2.000.000 din. Potrebnovali bi še 4.000.000 din obratnega kredita, da bi proizvodnja

nemoteno tekla.

Pozanimali smo se tudi, kolikšen je bil finančni rezultat podjetja za leto 1957. Vrednost ustvarjenega dohodka je znašala 38.620.000 din, dobiček pa je znašal 870.000 din, letos pa je kolektiv ustvaril dohodek v višini 28.250.000 din, višina dobička pa je znašala 455.000 din. Računajo, da bo višina dobička precej višja v drugem polletju.

Podjetje »Jelka« pomeni za pasivni dragarski predel veliko, tistim, ki so zaposleni pomeni vsakdanji kos kruha in čeprav ni tako velik, kot recimo v večjem industrijskem kraju, pa kljub temu zaleže, ker je domač. Dajmo tem ljudem pomoč ali pravilnejše: razmisлите o tem tisti, ki odločate o investicijskih sredstvih, ali je vredno vložiti tistih 12.000.000 din za lesnopredelovalni obrat v kraju z gozdovi in ljudmi, ki želijo delati in ustvarjati več kot so ustvarjali doslej!

Nastanek in propad plave garde

Major Novak je lagal svojim vojakom, da nima namena povezovati se z Italijani, ampak jih samo izkorističa v boju proti partizanom. Kasneje, ko se bo njegova vojska pomnožila, bo pa tudi z Italijani obratunal!

Resnično, Novaku je gorelo poč nogami! Kamorkoli so prišli njegovi plavogardisti, povsod je duhovščina ščuvala prebivalstvo proti njim. Vse jih je sovražilo. Celotni njegovi lastni vojniki, ki so spoznavali podlo Novakovo sodolovanje z okupatorjem, so ga pričeli zapuščati. Da bi lažje varali ljudi, so Italijani v sporazumu z Novakom pripravili »hako« na plavogardiste, ki so se jim seveda izmuznili brez žrtve!

O slabem stanju njegove vojske je zvedel tudi Draža Mihajlovič, ki je v Slovenjo poslal svojega zastopnika pri italijanski armadi, Dobroslava Jevdjičiča. V Ljubljani se je sestel z Novakom, ki se mu je nalaгал, da ima okrog 600 ljudi in s klie-

rikalci dobre zveze. Povedal mu je tudi, da ima na Dolenskem v okolici Novega mesta svobodno ozemlje, kjer njegovi plavogardisti lahko nemoteno preganjajo partizane.

Jevdjičiču je Novak lagal. Konec junija 1943. leta je v resnici imel samo okrog sto ljudi, s klerikalci pa, kakor smo že pisali, ni imel nobenega stika več! S svojo stotnjico je v začetku julija odšel proti Krimu. Na tem pohodu so se večkrat srečali z Italijani, ki jih pa niso ovičarili. Tedaj je bilo dokončno odkrito njegovo prikrito zavezništvo z Italijani in pri svojih ljudeh je izgubil še tisto malo zaupanja, kar ga je imel.

Novakovim plavogardistom je general Gambaro prepustil v okolici Novega mesta majhen teritorij, kjer so lahko nabrali prostovoljce in preganjali partizane. Pri tem jih ni nihče ovičaril. V drugi polovici julija 1943 je res odšlo na Otočec pri Novem mestu 120 plavogardistov. Upa-

li so, da bodo iz tamkajšnjih belogardišnih postojank pritegnili v svoje vrste čim več ljudi, a jim je duhovščina s svojo propagando med ljudmi pokvarila načrt. V enem mesecu, kolikor so se tam mudili, se jim je prikličilo samo 50 belogardistov!

Major Novak je postajal že nestrepen. Slutil je skorajšnji konec italijanske vojske, zato je hotel čim bolj izkoristiti, dokler je bila še tu. Odšel je v Gorski kotar in se s tamkajšnjimi četniškimi komandanti dogovoril, da mu bodo poslali nekaj sto četnikov, ki bodo z njegovimi plavogardisti tvorili brigado 15kega četniškega korpusa. Povelejal bi mu major Bjelajac.

Proti koncu avgusta so plavogardisti odšli z Otočca preko Zvirč k ortneškemu gradu. Med potjo so se nekajkrat spopadli s partizani. Po hudi borbi s partizani pri Gregorju so se prve dni septembra umaknili v Grčarice. Vsega skupaj jih je bilo 170 in so se mislili v vasi stalno naseliti, se ustridati in pričakati četnike iz Like. Izdajali so letake in pozivali prebivalce, naj prijateljsko sprejmejo bratske četnike, redno jugo-

slovanstvo vojsko. Poveljstvo devetega italijanskega armadnega zbora jim je skrivaj poslalo tri vozove municije in orožja. 5. septembra so kljub močnemu dežju mobilizirali v vasi vse vozove in konje in sami vozili ves dan orožje in opremo, ki so jim jo do Jelendola pripeljali Italijani.

Utrdili so se v treh hišah: v Jakličevi, Činklovi in Auespergovi. Naslednji dan je prišel kurir s sporočilom, da v nekaj dneh pride večji oddelek liških četnikov. Skupaj z njimi naj bi plavogardisti napravili obsežno akcijo proti partizanom na Rogu. Vedeli so, da je kapitulacija italijanske vojske pred durmi, vedeli pa so tudi, da partizanska vojska komaj čaka tega trenutka. Takoj po razsulu bi pograbila italijansko orožje in to dejanje, ki bi bilo usodno za obstoj plavogardišnega gibanja in sploh za uspešen razvoj kvizilinske vojske, bi najlažje preprečili z nameravano akcijo na Rog, z uničenjem partizanstva!

6. septembra so bučno proslavili rojstni dan bivšega kralja Petra II. V noči od sedmega na osmi september pa je namesto pričakovanih četnikov prišla v vas druga udarna

brigada »Ljube Šerčerja«. Obkolili so vas in zavarovali poti proti Ribnici, Kočevju, Kočevski Reki in Loškemu potoku. Naslednji dan so napadli postojanko in po večkratnih juriših pregnali plavogardiste iz Jakličeve hiše. Istočasno so Italijani in belogardisti iz Ribnice skušali prodrati v vas, a jih je Tomšičeva brigada pri Dolenji vasi dvakrat odbila, Italijani pa so močno bombardirali okoliške gozdove, posebno Glažuto in Travno goro.

Osmeja septembra popoldne se je iz oblegane vasi prebila skupina 50 plavogardistov. Italijanom in belogardistom so čekali, da se lahko drže dolgo časa, da so preskrbljeni, samo škoda je, ker niso v Ribnici, kjer bi lahko bolj koristili.

Naslednji dan je Šerčerjeva brigada pripeljala z Mokra pot, s katerim so obstrlejavali utrbe. Dese tega so šele zvedeli za kapitulacijo Italije, obenem pa dobili sporočilo, da so partizani zaplenili umikajoči se italijanski vojski pri Dolenji vasi štiri topove in da bodo dobili v Grčarice dva. Z njimi so ujeli italijanski oficirji sami morali streljati na plave utrbe. Pod težkimi topovskimi granatami so se rušili bunkerji,

zidovju hiš so zazfale vrzeli, skozi katere so počasi prilezli zaprašeni in utrujeni organizatorji plave garde in stari belogardišti. Bitka, ki je trajala tri dni in tri noči, je udarila partizanski vojski prinesla zopet zmago, ki pa je bila samo skromen člen v verigi nadaljnjih zmag. Uničenje plavogardišne zalege je bilo tesno povezano s kapitulacijo Italije, sledil je napad na belogardištno postojanko Turjak in še in še...

Partizanska vojska je zajela 142 plavogardistov, od teh jih je bilo 16 ranjenih. Med ranjeni je bil tudi poveljnik, major Koprivica, ki je po vdaji skušal napraviti samomor. Ob prevozu v Ribnico je za posledicami rane umrl.

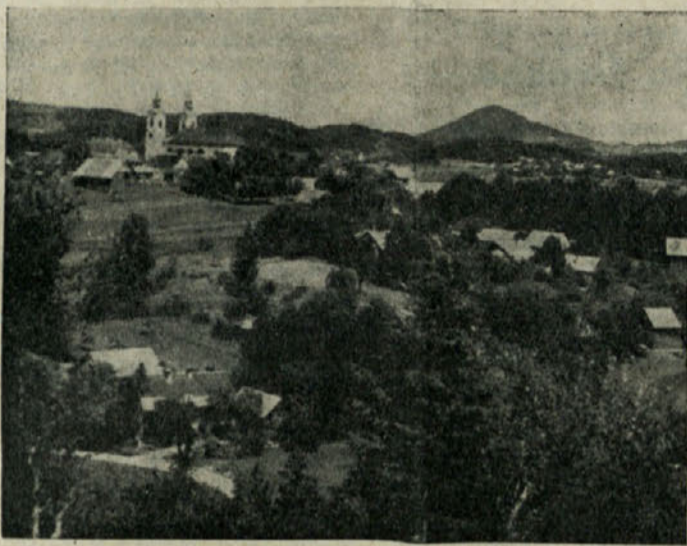
Partizani so dobili tudi veliko orožja in vojaške opreme. Na kočeviskem procesu so plavo gardo dokončno razkrinkali in dokazali — če bi izbranega plavogardišnega kadra ne uničili, bi po prihodu Nemcev v naše kraje povzročili vrsto težkih zločinov nad ljudstvom, narodnoosvobodilni vojski pa bi prizadejali še več težkih izgub in razočaranj. (Konec)

Velikolaška občina praznuje

K 19. septembru, občinskemu prazniku občine Lašče, čestitajo vsem občanom in delovnim kolektivom ter jim žele veliko uspeha pri izgradnji socialistične družbe

Občinski ljudski odbor Lašče

Občinski odbor ZKS
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB NOV

Občinski odbor RK
Občinski komite LMS
Občinski sindikalni svet

Vse društvene organizacije

- Kmetijske zadruge Vel. Lašče, Rob, Turjak, Karlovica, Gregor, Ortnek
- Kmetijsko posestvo Turjak
- Knjigovodski center
- Železnina Vel. Lašče in Trgovsko podjetje »Grmada«
- Trgovsko podjetje »Krim«
- Gozdna uprava — Velike Lašče
- Elektro Kočevje — rajon Velike Lašče
- Frizerski salon »Tomšič Joža« — Velike Lašče
- Gostišče Andoljšek
- Gostišče Koprivec

Združenje rezervnih oficirjev

- Gostilna »Hočevar Jože« — Mala Slevica
- Gostilna »Pri Jakliču« — Velike Lašče
- Gostilna Ahec — Turjak
- Gostilna »Pod Knejem«
- Gostišče Turjak
- Gostilna »Peterlin Štefan« — Rob
- Gostilna »Žužek Vinko« — Karlovica
- Gostilna »Kožar Josipina« — Dvorska vas
- Gostilna »Marolt« — Dvorska vas
- Gostilna »Pri Oblaku« — Gregor
- Gostilna »Petrič« — Ortnek

Naš obveščevalec

KOLEDAR

Sobota, 20. septembra — Brane Nedelja, 21. septembra — Matej Ponedeljek, 22. septembra — Mavricij
Torek, 23. septembra — Slavojka
Sreda, 24. septembra — Nadja
Četrtek, 25. septembra — Uroš
Petek, 26. septembra — Justa

SPOMINSKI DNEVI

V začetku 20. stoletja se je v Sloveniji zaostrolo nasprotstvo med Nemci (Kulturbund) in Slovenci (Cilil-Metodova družba). Povsod so nemškutarji prirejali divje gonje proti zavednim Slovencem. Zaradi tega so bile v Ljubljani 20. septembra 1908 velike demonstracije. Vojaštvo je v množico streljalo in ubilo dva mladeniča: Ivana Adamiča in Rudolfa Lundra.

22. septembra 1921. je v Sofiji umrl bolgarski pesnik, pripovednik in dramatik Ivan Vazov. Njegovo glavno delo je roman »Pod jarnom«, ki obravnava dobo, ko so se Bolgari osvobajali turške nadoblasti.
24. septembra 1943 se je pričela velika nemška ofenziva proti primorskim partizanom.

GIBANJE PREIVALSTVA

KOČEVJE

Poročili so se: Andrej Antolin, delavec iz Cvišlerjev 2, star 19 let in Šplak Marija, delavka iz Nemščakov 146, stara 20 let, Trpin Milan, delavec iz Slovenske vasi 5, star 26 let in Ovsenik Stanislava, delavka iz Kočevja, Novomeška 5, stara 20 let.

Rodile so: Andoljšek Marija, gospodinja iz Mahovnika 10 — deklica Corel Marija, delavka iz Mahovnika 15 — dečka Jožeta, Poje Terezija, gospodinja iz Lapinj — dečka Ivana. V novomeški porodnišnici pa sta rodili: Palčič Franciška iz Kočevja, Rudnik 28 — dečka Zlatka in Lavrič Julija iz Šalke vasi 82 — dečka Zdenka.

Umrli so: Gaber Alojz, gozdni delavec iz Trnovca, star 17 let, ki se je smrtno ponesrečil z mino, Logar Neža, gospodinja iz Črnega potoka 17, stara 75 let in Strle Ivan, rudar iz Želj 48, star 50 let.

PREDGRAD

Rodila je: Katarina Kapš, gospodinja iz Prelesja 3 — deklica Marijo.
Umrli je: Peter Mihor, kmet iz Predgrada 78, star 62 let.

RIBNICA

Umrli so: Franc Mrak (umorjen v Struški ulici v Ribnici), delavec iz Grčaric 4, star 42 let, Jože Lesar, preužitkar iz Gorenje vasi 50, star 57 let in Janez Mihelič, žični tkalec in kmet iz Kotá 13, star 72 let.

DOLENJA VAS

Rodili sta: Julijana Henigman, gospodinja iz Prigorice 12 — dečka Milana, v ljubljanski porodnišnici pa je rodila Angela Rus, šivilja iz Rakitnice 70 — dečka Andreja.

VELIKE LAŠČE

Poročila sta se: Franc Zakrajšek, kmetovalec z Male Slevice 10, star 39 let in Štefka Marolt, kmetovalka iz Gornjih Podpoljan, stara 30 let, Franc Hočevar, mizar iz Malih Lašč 36, star 27 let in Terezija Prelesnik, uslužbenka iz Ljubljane, stara 24 let.
V ljubljanski porodnišnici so ro-

dile: Jožeta Dednikar, gospodinja z Male Slevice 8 — dečka Ivana, Ljudmila Šilc, gospodinja iz Karlovice 8 — dečka Joška, Franciška Začnik, gospodinja iz Malih Lašč 33 — dečka Dušana, Franja Ilc, gospodinja iz Velikih Lašč 79 — deklica Marijo, Štefka Jamnik, gospodinja iz Dolščakov 13 — deklica Darjo, Angelca Prijatelj, gospodinja z Gregorja 11 — deklica Bredo, Danica Marinč, šivilja z Male Slevice — dečka Davorina in Jožeta Perme, gospodinja s Sloke gore 4 — dečka Lada.

KOSTEL

Rodila je Uršula Ožanič, gospodinja iz Oskrta 5 — dečka Jožeta.

OBJAVE

KINO

JADRAN, Kočevje: od 19. do 21. septembra italijanski barvni filmski »Kruh, ljubezen in...«, 24. in 25. septembra poljski film »Klobuk gospoda Anatola« in od 26. do 28. septembra ameriški barvni film »Poni ekspres« ter ameriški barvni vstavison film »Španski vrtnar«.

RIBNICA: 20. in 21. septembra japonski barvni film »Vrata pekla«, 27. in 28. septembra ameriški film »Angel ali demon«.

OSILNICA: 21. septembra ameriški film »Kadar žene ljubijo« in 28. septembra ameriški film »Skrivnost zapuščene vrta«.

VELIKE LAŠČE: od 19. do 21. septembra madžarski film »Pokolenje«, 27. in 28. septembra ameriški barvni film »Sin bledoličnika«.

PONIKVE: 19. septembra ameriški film »Usodna ljubezen« in 26. septembra italijanski film »On in sedem tatov«.

LOŠKI POTOK: 20. in 21. septembra ameriški film »Tuja zemlja« in 27. in 28. septembra amer. film »Oguljena džungla«.

DOBREPOLJE: 20. in 21. septembra amer. barvni filmski »Trije novički v vodnjaku«, 24. septembra italijanski film »On in sedem tatov« ter 27. in 28. septembra švedski film »Samo mati«.

KOČEVSKA REKA: 20. in 21. septembra nemški film »Privatna tajnica«, 27. in 28. septembra češki barvni lutkovni film »Cesarjev slavček«.

PREDGRAD: 20. in 21. septembra francoski film »Krojač za dame«, 27. in 28. septembra amer. barvni film »Hondo«.

SODRAŽICA: 20. in 21. septembra češki barvni film »Glasba z Marsa«, 27. in 28. septembra ameriški film »Na robu pločnika«.

BROD NA KOLPI: 20. in 21. septembra ameriški barvni film »Žena z neapeljskih ulic«, 27. in 28. sep-

tembra ameriški barvni film »Pariz, mesto zaljubljenih«.

OBVESTILO

Opozarjamo vsa podjetja, ustanove in prebivalce mesta Kočevje, da se sme ves odpadni material odlagati le na zato določenem prostoru med klavnico in kemično tovarno. Prostor za odlaganje odpadkov je vidno označen z napisno desko. Opozarjamo, da je odlaganje smeti in odpadkov na drugih mestih prepovedano in bodo kršilci predani sodniku za prekrške. — Uprava »Komunale« Kočevje.

ČESTITKE

Danilo Šturmu, ki služi vojaški rok v Banja Luki, čestitajo za 22. rojstni dan starši, stari oče, sestre in bratje in mu želijo, da bi bil tudi v bodoče tako priden in dober kot je bil doslej.

x x x

Dragi in dobri Milki Samec iz Podpečí želijo za njeno dvojni praznovanje vse najlepše mama, sestre Ela, Mici, Anica, Tončka, Danica, Cvetka in vsaki Ivan, Lojze, Jure, Vinko in vseh deset nečakov.

x x x

Mariji Korošec iz Kamnika želi vse najlepše za njen god sestra Vida Rozman.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Matija Cetinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14 a, telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je 800 din. Tekoči račun 600-12 1.265 pri NB, podružnica za Kočevje. — Poština plačana v gotovini. — Rokopisov ne vračamo.

Nogometaši Partizana zopet poraženi

V nedeljo se je odigrala v tretjem kolu nogometnega tekmovanja I. razreda v Ljubljani nogometna tekma med našim Partizanom in B moštvom Odreda. Že pred tekmo je bilo jasno, da bo Partizan zgubil, kajti Odredovo reprezentanco so sestavljali večinoma člani iz I. moštva. Kljub temu pa so nogometaši Partizana pogumno nastopili in v začetku celo prevladovali na igrišču. Ostri strelji Odredovih igralcev niso mogli prodreti skozi dobro obrambo Partizana in ko je Odred že nekoliko uredil svoje vrste, je dal Prica lep gol. Ta gol je bil za Odred znamenje, da morajo pritiči z resnejšo igrjo, našo reprezentanco pa je vzpodbudil k še večji napadalnosti. Kmalu je Odred gole izenačil, ne dolgo zatem pa je Brian povišal rezultat na 2:1. S tem je bil prvi polčas končan.

V drugem polčasu se sicer igra Partizana ni poslabšala, vendar je Odredovim nogometašem pomagala boljša izvežbanost in kondicija, da so zabil še štiri gole in s tem dosegli zmago 5:2. Partizanovi igralci so bili dobri, najboljša pa sta bila Brian in Prica, pa tudi Trobentar je bil dober.

Sedaj se sprašujemo, kako to, da je moštvo Partizana, ki je proti Odredu tako sliajno zaigralo, preteklo nedeljo zgubilo tako porazno z Belo Krajino v Črnomlju, ki je vendar

zadnje plasirano moštvo I. razreda? Partizan bo moral vsekakor urediti svoje vrste in nogometaše prepričati, da ne branijo samo svojih vrat, ampak tudi čast Kočevja. Zavedati se morajo tudi tega, da jim oblast, podjetja in organizacije omogočajo tekmovanja in skrbijo za njihove rekvizite, da pa pričakujejo zato oč njih na igriščih borbenosti in požrtvovalne igre za obrambo svojih barv.

21. septembra bo Partizan igral najtežjo igro z nogometno enajstoterc biveše Slovenske Primorske lige, Ilirijo v Ljubljani. Želimo jim, da bi se tako požrtvovalno borili kot so se proti Odredu.

B moštvo Partizana je v nedeljo na domačem igrišču igralo z NK Elan iz Novega mesta in zgubilo s 4:1.

SPORED ATLETSKIH JESENSKIH TEKMOVANJ V KOČEVJU

21. sept. 1958:
Atletske tekme za prvenstvo posameznikov Okrajne zveze Partizan Ljubljana in Atletske podzveze Ljubljana za moške in ženske oddelke. Na tem tekmovanju bodo nastopili vsi najboljši atleti ljubljanskih atletskih klubov in partizanskih društev. Nastopili bodo tudi vsi kočevski atleti.

2. okt. 1958:
»Tek svobode« po mestu (2690 m) v počastitev občinskega praznika občine Kočevje.

18—19 okt. 1958:
Repub. prvenstvo Atletske zveze Slovenije v štafetnih tekih in mnogobojju za člane in članice ter starejše in mlajše mladince in mladinke.

Celje pred Ljubljano in Gradcem

V sredo, 10. t. m., je bilo povratno tekmovanje atletskih reprezentanc mest Celje: Ljubljana: Gradec. Tekmovanje je motil močan nalič, zato so bili tudi rezultati pod običajnim povprečjem. V skupni oceni je zmagalo Celje s 169 točkami pred Ljubljano s 149,5 in Gradcem s 135,5 točkami. Od slovenskih atletov se je odlikoval kljub slabemu vremenu Celjan Lorgjer in atletinja Sikovčeva. Člani TVD Partiza-

na Kočevje, ki so bili v reprezentanci Ljubljane, so se kar dobro uvrstili in opravičili njihovo izbiro v reprezentanco. Boris Pucelj je bil najboljši Slovenec v skoku v višino in je zasedel drugo mesto za graškim reprezentantom. Tuči Torkar je zasedel v skoku v daljino drugo mesto, isto tudi Tone Adamič v skoku ob palici. Pustila sta za seboj vse atlete iz Gradca v teh disciplinah.

„Veseli Ribničani“

Tako ime nosi taborniška družina v Ribnici. Družina šteje nekaj nad 100 članov. Kljub temu, da je tudi nekaj izjem med člani, ki niso delavni, družina lepo napreduje.

Na zadnjem občnem zboru so bili izvoljeni v starejšinsko upravo: za glavarja Alojz Petek, za njegovega pomočnika Drago Ahac, za načelnika Edo Trelec, blagajnika Ančka Lovšin, za gospodarja pa Slivar. Vodstvo taborniške družine si je zadalo nalogo poživiti delo v družini, kar jim je uspelo.

Taborniki »Veseli Ribničani« so imeli med letom več izletov. Imeli so tudi več sestankov, sodelovali so tudi pri prostovoljnem delu pri obnovi starega ribniškega gradu. Na tem kraju je družina prikazala tudi razstavo z enodnevnim taborjenjem. Starši tabornikov so se lahko prepričali, kako žive taborniki v taboru in kako poteka njihovo taborjenje. Taborniki so šli tudi po poteh borcev NOV. Med potjo so v vasi Zadolje pomagali kmetom pri spravi lena.

Taborniki so skupno s Turističnim olepševalnim društvom priredili izlet k Francišku. Obisk Taborne jame je skoraj nujen za vsakega člana taborniške organizacije, zato so jo obiskali tudi člani taborniške družine iz Ribnice. Vsi člani družine so

bili na proslavi 15. obletnice bitke v Jelenovem žlebu. Tu so taborili tri dni. Dalje je družina organizirala 14 dnevno taborjenje pri Splitu.

V zadnjem času je odšlo na gradnjo ceste Ljubljana—Zagreb pet ribniških tabornikov. Tu so se dobro izkazali in imeli v brigadi odgovorne naloge.

Tabornikom družine »Veseli Ribničani« želimo pri delu obilo uspehov tudi v bodoče!

MEDVED NA JABLANI

Pred kratkim se je dogodil v Beli vodi v Loškem potoku zanimiv dogodek. Na Mikuličev vrt, po domače Valentinov, je prihlačal medved in se tebi nič meni nič povzpel na jablano. Prav gotovo so mu dišali lepi sadni plodovi. Gospodar Mikulič je nepovabljenega gosta opazil. Vzel je v roke podajac (lesen drog z železnimi vilicami za podajanje snopov), šel pod jablano in z njim bezal kosmatinca. Medvedu pa se ni hotelo tako z jablane in je kar naprej trgal jabolka in se počasi pomikal proti vrhu. Ko je prišel Mikuliču na pomoč sosed, pa se je medved prestrašil dveh sovražnikov in jo je urno odhlačal z drevesa proti gozdu.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Vesti iz Karlovice

DOMAČA OBRT V KARLOVICI IN OKOLICI

V Karloviči in okoliških vaseh je domača obrt stara že nad 300 let. Prvi izdelovalci so bili v vasi Novi pot, od tu pa si je domača obrt utrla pot v ostale vasi na območju Karlovice, ki obsega 23 vasi. Tu živi okrog 600 ljudi, od tega pa se kakih 200 preživlja pretežno z izdelovanjem suhe robe. Med izdelki prevladujejo pletarski proizvodi. Dohodki od te panoge predstavljajo marsikateremu prebivalcu glavni in edini vir dohodkov. Ljudje prodajajo svoje izdelke kmetijskim zadrugam Karlovice. Zadruga odkupi na leto za 15 do 18.000.000 din izdelkov. Blago prodajajo na domači trg, precej izdelkov pa prodajo preko raznih podjetij tudi na tuje tržišče.

KARLOVČANI BI RADI TELEFON Karloviča je brez telefona. Ljudje v teh krajih želijo, da bi bila tudi Karloviča povezana z ostalim svetom. Pripravljeni so prispevati, vsak po svojih možnostih, s prostovoljnimi delom in lesom. To akcijo naj bi podprla tudi ljudska oblast, KZ Karloviča in Gozdna uprava Lašče. Ko bi Karloviča dobila telefon, bili bi tudi pogoji za uvedbo stalne pošte.

ODKUP KROMPIRJA

Na področju Karlovice bo tudi letos precej tržnih viškov krompirja, ki je zelo dobro obroditel. Predvideni plan odkupa krompirja govori o 50.000 kg. Odkupna cena krompirja v Karloviči bo znašala 9 din za kg.

STANOVANJSKA KRIZA TUDI V RIBNICI

Pri upravi Stanovanjske skupnosti v Ribnici je vloženih nad 80 prošelj za dodelitev, ali za zamenjavo stanovanj. Prošnje zelo počasi rešujejo in kljub temu, da v Ribniški dolini gradijo precej stanovanj, je še vedno zelo občutna stanovanjska kriza. To stanje bi se dalo delno izboljšati z nekaterimi zamenjavami stanovanj. Samo en primer: v Ribnici, v hiši št. 57, živi dvočlanska družina v trosobnem stanovanju, štiričlanska družina, ki stanuje nad »Koteksom« pa ima na razpolago samo eno sobo, ki jim služi za kuhinjo, spalnico in vse skupaj. Pod v sobi je slab in lahko gledajo, kako spodaj pod njimi v delavnici »Koteksa« solijo kože. Kaj menite ali je to zdravo za otroke? Tej družini je treba poiskati boljše stanovanje!

-ljan-

V Ortneku je bilo živahno

Iz ortneškega turističnega doma so odšli zadnji gostje! Avgusta je bilo tu življenje zelo razgibanost, velik obisk turistov pa nam kaže, da je Ortnek že dobro poznan po vsej naši domovini. Letos so prišli k nam prvi gostje iz Ljubljane, Osjeka in celo iz Beograda in si v miru in prijetnem gozdnem hladu nabrali novih moči. Dopustniki niso mogli prehaliti miru in lepe okolice, kjer se človek res lahko sprosti, pozabi na vse težave in si resnično očepči.

V turističnem domu so nekaj časa preživeli tudi naši politični delavci, kjer so lahko v prijetnem miru razpravljali o političnih problemih in nalogah. Že marsikdo je dejal, da je Ortnek najprimernejše mesto za zbran študij, poleg tega pa ima zelo ugodne zveze z vlakom in avtobusi.

Gostje pa so v domu pogrešali telefon in dobro bi bilo, če bi ga Turistično društvo čimprej oskrbelo. Letos je bil predviden tudi stolp na Grmadi, na žalost pa te želje niso mogli uresničiti. Na vsak način pa bo že drugo leto nudil ljubiteljem tega kraja lep razgled.

-P-

TO IN ONO

KOŠNJA SREDNJE DOBRA V dragarskem predelu so kmetje nakosili precej sena in tako živina ne bo prikrajšana pri krmi. Res je, da bodo morali nekateri živinorejci bolj pazljivo ravnati s krmo, ker niso vsi enako nakosili, vendar računajo, da bo stalež živine ostal pri istem številu kot lani.

NOVA MLEKARNA V STRUGAH Kmetijska zadruga Struge ima dobre pogoje za živinorejo. Zadruga sama sicer nima svoje živine, privatno govedo pa je vse sivorjave pasme. Ko bodo dogradili hleve — močječe že drugo leto — se bo tudi zadruga pričela baviti z živinorejo. Povprečna molznost privatnih krav je 2800 litrov na leto, najvišja pa 5087 litrov. Že letos bo dograjena mlekarina, kamor bodo kmetje lahko oddajali mleko. Takrat pa se bo tudi molznost verjetno dvignila.

Preteklo leto so tekmovali v molznosti in dobili drugo nagrado. To je lep uspeh.

Priprave za občinski praznik Kočevja Priprave za proslavo občinskega praznika dobro napredujejo in so po raznih društvih že v polnem teku. Najmasovnejša prireditev bo patrolni pohod »Po kurirskih stezah okupiranega Kočevja«. Društva in delovni kolektivi ter ostale organizacije se že pridno kosajo, kdo bo dal na pohod več patrol. So pa tudi nekateri, ki s temi pripravami sploh še niso začeli in je zadnji čas, da se zganajo.

V štabu za organizacijo proslave praznika pri občinskem odboru SZDL smo zvedeli, da bo potekal pohod za moške; od spomenika žrtv iz NOB po Podgorski ulici mimo mestnega vodovoda in Gozdne uprave po cesti do Slovenske vasi, skozi Staro cerkev, Klinjo vas, Željne, Šalko vas in Rudnik po cesti na cilj pri spomeniku. Za ženske patrole bo proga precej krajša.

Ponovno pozivamo vse, da se za ta pohod prijavijo in pripravijo v čim večjem številu. Podrobni razpis in navodila so prejela že vsa društva in organizacije.

VESTI IZ PREDGRADA

V Predgradu štirinajst dni niso imeli vode, ker vodovodna cev z rešetko ni dosegala vodne gladine. Vodovodni delavci iz Kočevja so sedaj po načrtih inženirja iz Ljubljane to napako popravili, tako da imajo potrošniki zopet vodo v hišah.

x x x

1. septembra sta prišla v Predgrad učitelj in učiteljica Kajfež. V imenu šolskega odbora in vsega prebivalstva ju je prav pristržno pozdravil predsednik šolskega odbora. V Predgradu je 50 šoloobveznih otrok.

x x x

V Vimolju so letos preuredili šolo. Vaščani so lepo sprejeli učiteljico Justino Južnič.

SE BODO V LAŠČAH LE RAZGIBALI?

V zadnjem času, ki ga na žalost lahko merimo kar v letih, je bilo o Laščanih oziroma o njihovi dejavnosti zelo malo slišati. Vse organizacije so bile počitniško razpoložene. Edina izjema v tej poplavi nedejavnosti je bilo nogometno moštvo »Partizan«, za katerega so bila investirana relativno velika sredstva. Toda kljub vsemu tudi pri njih moštvo in vočstvo ni delalo dovolj, da bi obdržali zadovoljivo formo, ki so jo imeli. Ko sem že pri športu, lahko omenim tudi telovadnico, v kateri po slabo vloženih lesenitnih ploščah plešejo sokolski ples zarjavli drog, polomljena bradlja, koza in nekaj blazin, ki se jim je pred nekaj meseci pridružil še nek polomljeni osebni avtomobil. Če je že bila občina Lašče pripravljena financirati popravilo stare telovadnice, naj bi se o tem, kakšen pod bodo postavili vanjo, pomenili s tistimi, ki zahajajo v telovadnico. Po mojem mišljenju bi bil veliko boljši navaden ladijski pod. Drugo, kar bi bilo nujno potrebno, je, da bi se našel nekdo, ki bi bil pripravljen in zmožen dvakrat na teden voditi telovadno uro. Najbolj bi bil na mestu tovariš Adamič, ki v Ljubljani študira na Višji šoli za telesno vzgojo.

Pa pustimo šport in si oglejmo druge stvari. V nedeljo je bil sestanek mladinskega komiteja (udeležba ni vredna omembe!), na katerem so izvolili predsednika, tajnika in blagajnika. To je vsekakor vredno pohvale, dobro pa bi bilo, da bi bila v njema članov vedno taka, kakršna je bila na sestanku. Na vsak način je treba preskrbeti klubske prostore, kjer se bo mladina sestajala in vodila nadaljnje delo. Na sestanku

so tudi živo razpravljali o načrtih za prihodnje leto. Omeniti moram nalogo, ki si jo je zadala mladina: zgradili si bodo majhen plavalni bazen. Pripravljeni so opraviti vsa zemeljska dela sami in navoziti potrebni pesek, želijo si le, da jim občina, KZ in ostale organizacije pomagajo pri zbiranju denarnih sredstev, ki so potrebna za nakup cementa. Upam, da njihov trud in prošnje ne bodo zaman.

Veliko so tudi govorili o praznovanju 50-letnice »Sokola«, ki bo prihodnje leto. V ta namen nameravajo v Ščiti zgraditi košarkarsko igrišče, resno pa tudi mislijo na

osnovanje atletske sekcije. Razpravljali so tudi o bližajočem se občinskemu prazniku na Robu ter o silvestrovanju, ki ga nameravajo pripraviti mladina. Za to so že izvolili poseben pripravljalni odbor. To silvestrovanje naj bi bilo res kulturno zaključek letošnjega leta in ne običajno popivanje. Mladina upa, da ji bodo ostale organizacije, ki so doslej pripravljale praznovanje Novoga leta, prepustile avtorsko pravico?!

Torej, želje so velike, načrti lepi, volje do dela tudi ne manjka, potrebna je samo sloga pri delu, pa se bo stvar premaknila z mrtve točke.

Uboj zaradi denarja

V sredo, 10. septembra, so našli otroci za živo mejo v Struški ulici v Ribnici moško truplo. O tem so takoj obvestili delavce Splošnega gradbenega podjetja »Zidar« v Ribnici, ki so bili v bližini. Ko so delavci videli, da gre za uboj, so takoj poklicali organe Ljudske milice, ki so stvar preiskali. Kmalu nato je prišla na kraj dogodka tudi komisija TNZ iz Ljubljane s preiskovalnim sodnikom. Nedaleč od trupa so na travniku našli okrvavljen kramp.

Ugotovili so, da je pokojni gozdnih delavec Franc Mrak iz Grčaric. Truplo so prepeljali na Inštitut za sodno medicino v Ljubljani, kjer so pri obdukciji ugotovili sledove davljenja. Morilec je predhodno napadel svojo žrtev tudi s krampom.

Franc Mrak se je rodil 1916. leta. Vse svoje življenje se je moral trud boriti za vsakdanji kruh. Ko je 1941. leta okupator zasedel našo zemljo, je bil med prvimi, ki so se mu uprli. Ves čas vojne je bil vzoren mitraljevec v drugem bataljonu Gubčeve brigade. Njegovi vojni tovariši bi vedeli povedati, da je bil vedno skromen, tih, a v boju neustrašen. Varen neumljenega boja z življenjem se tudi težkih let, ko je paritiznil po vsej domovini, ni bal, saj je vedel, za kaj se bori. Kot mitraljevec se je učežil tudi bitke v Jenlenovem žlebu. Tik pred koncem vojne je bil ranjen in odpeljal so ga v bolnišnico v Bari.

Po vojni se je naselil v Grčaricah in se zaposlil kot gozdni delavec. Med ljudmi po vsej Ribniški dolini je bil znan in priljubljen zaradi svoje skromnosti in poštenosti. Zadnja leta je postal zelo čudaki. Po več tednov ali celo mesecev se ni pokazal med ljudi. Skromno bivališče je imel v Grčaricah, včasih pa je živel kar v gozdu. Svojev ni imel, prijatelji pa so mu bili vsi.

ki so ga poznali, čeprav ni nikdar maral za družbo. Pri delu je bil pridn, kadar pa je prejel plačo, je najprej poravnal dolgove, če jih je imel, si nakupil nekaj hrane, nato pa toliko časa sedel v gostilni, dokler ni zapil zadnjega dinarja. Da, pil je rad in to je bila njegova edina napaka! Kadar je bil zopet »suh«, je mirno odšel na delo.

Tako je bilo tudi ta mesec. Ko je prejel plačo, je »zazivil« svoje življenje. V ponedeljek, 8. septembra, je bil v Ribnici. Hodil je od gostilne do gostilne in pil. Toda pijan ni bil nikdar nasilen. Sečel je pri svojem kozarcu vina ali žganja in se za okolicu ni menil.

Naslednji dan, v torek, je bil zvečer v gostilni »Pri Ugarju«. Že precej vinjen je drmal za mizo, ko je vstopil 29-letni delavec V. D. in prisedel. Kmalu sta se spustila v pomenek in Mrak mu je po svoji navadi še plačal žganje. Čez čas sta odšla na dvorišče in se po nekaj minutah vrnila. Pokojni je V. D.-ju posodil sto dinarjev, nato sta spila vsak svoje pivo in odšla v noč. Bilo je okrog osme ure zvečer...

In drugo jutro so otroci našli... Preiskovalni organi so takoj zasumili, da je bil storilec njegov zadnji sopivec, delavec V. D. Pri ubitem je morilec našel 500 din, zadnji ostanek zaslužka za prejšnji mesec...

Pokopali so ga v četrtki v Grčaricah. Na njegovi zadnji poti so ga spremlili vaščani in mu v slovo položili na grob številne vence...

EDEN UBIT, DRUGI POŠKODOVAN

Dne 9. septembra ob 18. uri se je v kočevskem Rogu, v bližini logarnice, kjer stanujejo gozdni delavci, pripetila smrtna nesreča. Po končanem delu so se vračali gozdni delavci v logarnico. Med njimi je bil tudi 17 letni Alojz Gaber iz Potisa, iz okraja Murska Sobota. S seboj je prinesel mizo, ki jo je našel v gozdu. Ko je hotel v baraki mino razdreti, so mu ostali delavci to odsvetovali. Šel je pred barako, položil mizo na leseno mizo in začel tolči po njej s sekuro in kladivom. Mina je eksplodirala — Gabru je odneslo levo nogo, poškodovan je bil tudi po vsem telesu, tako da je zaradi težkih poškodb takoj umrl. V neposredni bližini je bil Janez Šadelj, star 32 let. Tudi njega so drobci težko poškodovali. Odpeljali so ga v novomeško bolnico.

Pokožina Gabra so odpeljali v njegov rojstni kraj, kjer bo pokopani. Ob tej tragični nesreči naj velja še enkrat opozorilo, da pustimo najdeno municijo pri miru, o najdbi pa obvestimo organe LM. R. I.

Primanjkuje nam elektrike

V Ljubljani je bila 12. septembra tiskovna konferenca pri Elektrogospodarski skupnosti Slovenije. Govorili so o proizvodnji in porabi električne energije pri nas in ugotovili, da se je od februarja letos položaj precej zboljšal, to pa zato, ker se je povežala vsa elektroenergetska mreža Jugoslavije. Položaj pa se je kljub temu v poletnih mesecih poslabšal, ker zaradi pomanjkanja vode elektrarne v drugih republikah niso delale s polno zmogljivostjo. Pričakujemo pa lahko, da se stanje tudi v oktobru ne bo zboljšalo, ker tudi takrat še ne bo dovolj dežja. Pozimi pa bodo tudi elektrarne v drugih republikah imele dovolj vo-

de in tedaj tudi elektrike ne bo manjkalo!

To nam je jasen dokaz, da električne energije še nimamo dovolj, poleg tega pa se iz leta v leto potrebnja večja, dograditve novih elektrarn pa moremo pričakovati šele do leta 1961.

PREVLADUJEJO KOŠENICE

Na področju KZ Draga, ki obsega vse vasi bivše občine Draga, je skupno okrog 1.200 ha košenice in travnikov, orne zemlje pa je okoli 200 ha. Z žitaricami (prevladuje oves) posejajo 40 ha, tudi krompirja posadijo za isto površino zemlje.

SEPAVEC • zgodba o volku • PO OLAFU ASLAGSSONU PRIREDIL V. DRŽAJ

37

Volc ni odpuštil ovnu trkaču. O tem mi je nekoč pripovedoval Frank, ko sva sedela ob ognju »Nekega jutra«, je pričel stari lovec, je bil volk izredno slabe volje. Niti Nelly ni hotel slediti, ko pa je zagledal med ovcmi trkača, se je odtrgal od naju in se pognal za njim. Trkač je bil ves zmeden, brzel je proti lesovju, kjer sta obadva kmalu izgubila. Volc se mi je ob povratku zdel čudno sumljiv. Kmalu pa mi je postalo vse jasno, ker se trkač ni več vrnil...«

38

Polnoč je prešla. Ko je volk zaslišal gospodarjevo smrčanje, se je krepko zganil. Noč je bila temna in mirna...

Tiho se je splazil iz stana in se napolil v lesovje, kamor je v mraku nagnal trkača. Od človeka se je marsičesa naučil, vendar pa mu je manjkalo volčje vzgoje. V gozdu, kjer je ležala mrhovina, je buljil s široko odprtimi očmi v temo. Živci so mu bili skrajno napeti — trepetal je...

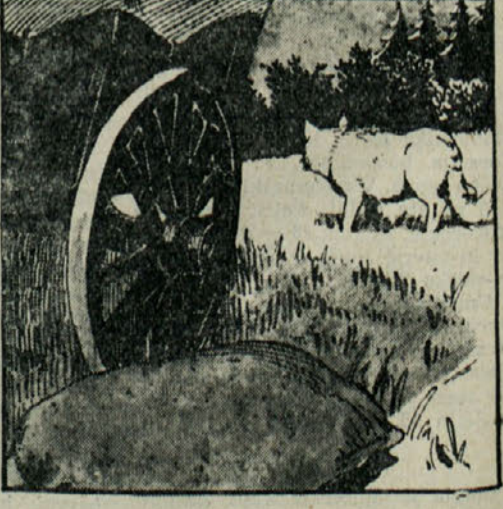

39

Pred njim, v nočni temi, je v gostem lesovju ležalo truplo prvega nasprotnika, ki ga je kljub svoji mladosti neskončno sovražil.

Z iztegnjenimi bedri, ko da bi bil mrtvec živ bojevnik, se je bližal mrhovini. Renčal je in diaka na hrstu se mu je ježila. Da bi se mu moglo kaj zgoditi, na to še pomislil ni.

Pred seboj je videl samo dober zalogaj...

40

Tisti hip pa je naš volk odskočil. Ko da ga je zadela strela... Zavedel se je, da se je ujel v nastavljeno past, hkrati pa je tudi v desni šapi občutil grozne bolečine. Past je zgrabila. Ubogi volk je postal ujetnik.

V obupnem naporu je junak grizel zeleno, misleč, da se bo rešil. Ves trud je bil zaman, veriga je bila dobro pritrjena in čeljusti pasti so krepko držale. Vstal je. Z zateglim tuljenjem je izražal svoje hrepenenje po svobodi. V tej bridki uri si je želel prijatelja...